

รายวิชา กลุ่มบูรณาการ
(แกนหลักประวัติศาสตร์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้สอน ครูอริษา แก้วไทรหงวน

เรื่อง ภูมิปัญญาไทย (2)

ภูมิปัญญาไทย (2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจ ภูมิปัญญาไทย

ทบทวนความรู้

เอกลักษณ์ไทย

เอกลักษณ์ไทย คือ สิ่งที่บ่งบอกความเป็นชาติไทยได้
อย่างชัดเจน ได้แก่

1. ภาษาไทย คือ ภาษาพูดที่ใช้สื่อสารกันได้อย่างเข้าใจ
ถึงแม้จะมีสำเนียงที่แตกต่างกันไปบ้างในแต่ละพื้นที่
รวมถึงการใช้ศัพท์กับบุคคลในระดับต่างๆ และอักษรไทย
ที่ใช้ในภาษาเขียนโดยทั่วไป

เอกลักษณ์ไทย

2. การแต่งกาย ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการแต่งกายของชาวไทยจะเป็นสากลมากขึ้นแต่ก็ยังคงเครื่องแต่งกายของไทยไว้ในโอกาสสำคัญต่างๆ เช่น ในงานพระราชพิธีงานที่เป็นพิธีการ หรือในโอกาสพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้นำพิธีแต่งงาน เทศกาลและงานประเพณีที่จัดขึ้น

เอกลักษณ์ไทย

3. การแสดงความเคารพด้วยการไหว้และกราบ
ซึ่งแบ่งแยกออกได้อย่างชัดเจน เช่น
กราบพระพุทธรูป กราบพระสงฆ์ กราบไหว้บุคคล
ในฐานะหรือวัยต่างๆ ตลอดจน การวางตนด้วย
ความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน

เอกลักษณ์ไทย

4. สถาปัตยกรรม เห็นได้จากชิ้นงานที่
ปรากฏในศาสนสถาน โบสถ์วิหาร ปราสาท
ราชวัง และอาคารบ้านทรงไทย

เอกลักษณ์ไทย

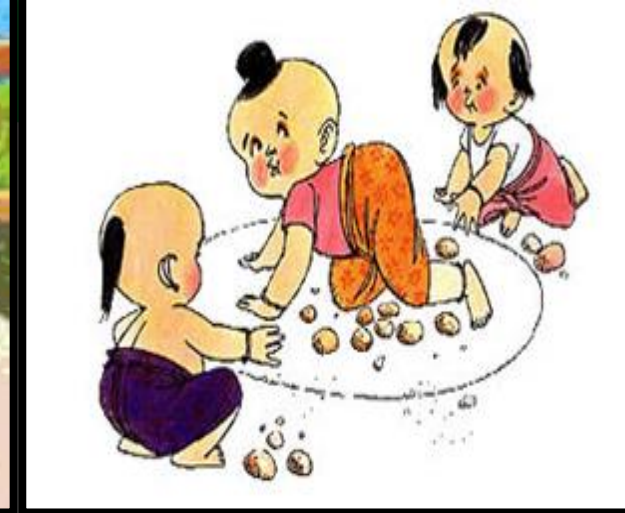
5. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ประเทศไทยมีการติดต่อกับหลายเชื้อชาติ ทำให้มีการรับวัฒนธรรมของชาติต่างๆ เข้ามา แต่คนไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมและปฏิบัติสืบต่อกันมา กลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของไทย

เอกลักษณ์ไทย

6. ดนตรีไทย กีฬาไทย และการละเล่น
พื้นเมืองต่างๆ สิ่งที่กำลังมานั้น เป็นเพียง
บางส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์
ของชาติไทย

ภูมิปัญญาไทย

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง ความรู้ และ
ประสบการณ์ของมนุษย์ที่เกิดจากการสังเกต
การปฏิบัติ จนสามารถคิดค้น ดัดแปลง และพัฒนา
สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีพ
ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญประกอบด้วยดังนี้

1. ภูมิปัญญาด้านที่อยู่อาศัย

การสร้างบ้านเรือนมักขึ้นอยู่ กับสภาพแวดล้อม เช่น บริเวณภาคกลาง ผู้ที่อยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำก็จะสร้างบ้านที่มีลักษณะใต้ถุนสูง เพื่อให้พ้นจากน้ำท่วม

ภาคเหนือผู้ที่อยู่บริเวณที่ราบสูงจะสร้าง
บ้านให้มีหน้าต่างน้อยเพื่อป้องกันลมหนาว

2. ภูมิปัญญาด้านอาหารไทย

อาหารไทยมีส่วนประกอบที่ปรุงด้วยพืชสมุนไพร เช่น ขิง ข่า ตะไคร้ มะกรูด ที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และคนไทยรู้จักนำมาทำเป็นเครื่องดื่มสมุนไพร และยังรู้จักการถนอมอาหารไว้กินได้นานวัน เช่น ปลาร้า ไข่เค็ม ปลาเค็ม

3. ภูมิปัญญาด้านเครื่องนุ่งห่ม

คนไทยที่อยู่ในแต่ละภาคที่มีอากาศแตกต่างกัน
จะมีเครื่องนุ่งห่มไม่เหมือนกัน ซึ่งเกิดจาก
การประดิษฐ์ขึ้นเองในแต่ละภาคของตน

เช่น คนภาคตะวันออกเฉียงเหนือรู้จักเลือกวัสดุ
ในการทำเครื่องนุ่งห่มจากตัวไหมมาทอเป็น
ผ้าไหม ซึ่งเครื่องนุ่งห่มที่ทำจากผ้าไหม
สร้างชื่อเสียงให้สินค้าไทยเป็นที่รู้จักในหลาย
ประเทศ

✧ Datthanid
Photography
www.datthanid-photography.com

4. ภูมิปัญญาไทยด้านการรักษาโรค

พืชสมุนไพรไทยมีหลายชนิด คนไทยใช้ทำ
เป็นยาประคบแก้ปวดเมื่อย และใช้ผลิตเป็น
ยาแพทย์แผนไทยเพื่อรักษาโรคต่างๆ

ตัวอย่างภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคเหนือ

ในภาคเหนือมีไม้สักมากจึงมีการนำไม้สักมาแกะสลัก
เป็นลวดลายใช้ประดับตกแต่งอาคารบ้านเรือน
นอกจากนี้ยังมีเครื่องเงินที่นำมาทำเป็นเครื่องประดับ
จนมีชื่อเสียงด้วยฝีมือจากภูมิปัญญา

แหล่งทำร่มบ่อสร้าง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคกลาง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีหลายด้าน เช่น
ชาวจังหวัดราชบุรี รู้จักนำดินที่ได้จาก
ธรรมชาติมาปั้นเป็นโอ่งขายจนมีชื่อเสียง

ชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสานงอบ
จากไม้ไผ่ ประดิษฐ์กระบวยจากกะลามะพร้าว
สานปลาตะเพียนจากใบมะพร้าว

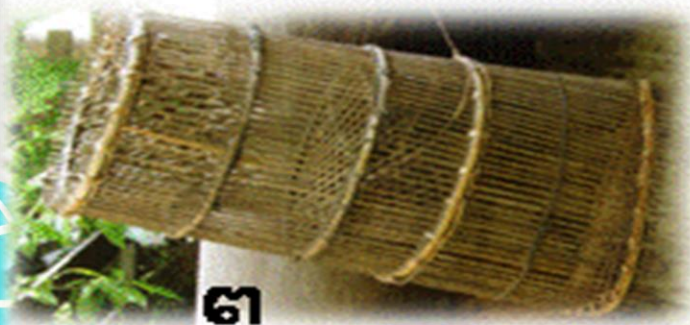
สาน
ปลา
ตะเพียน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชาวบ้านนำต้นกกมาสานเสื่อ นำไม้ไผ่มาสาน
กระบุง ไช ใช้เป็นเครื่องมือในการจับสัตว์น้ำ และ
นิยมทอผ้าไหมไว้ใช้เอง
เช่น ผ้าไหมขาวจังหวัดขอนแก่น

www.sookjai.com

ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้

ภูมิประเทศติดทะเล อาศัยวัตถุที่ได้
จากธรรมชาติที่มีมากในชุมชน เช่น
ย่านลิเภา นำมาทำเป็นกระเป๋าสตรี
การทอผ้าปาเต๊ะ

โครงการอบรมเพ้นท์ผ้าปาเต๊ะ
และการประกวดผ้าปาเต๊ะเพ้นท์

ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

PR PKRU

กิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพการเล่นพื้นเมืองคนละ 1 ภาพ
พร้อมระบายสีให้สวยงาม

ม้าก้านกล้วย